

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

“Трансстрой Автоматика и Монтажи” АД е регистрирано в Софийски градски съд по фирмено дело 13731 от 1994 г.

Седалище и адрес на управление: гр. София, ул. Клокотница № 29, ет.3.

Официално регистрирана интернет страница: www.transstroyam.com

“Трансстрой Автоматика и Монтажи” АД е публично акционерно дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Дружеството не е финансова институция съгласно чл.3 ал.2 от Закона за кредитните институции.

Дружеството няма разкрити и регистрирани клонове и / или представителства в страната или чужбина.

1.1. Собственост и управление

Към 31 декември 2016 г. капиталът на дружеството е разпределен в 54 513 броя обикновени безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лев. Всяка акция на дружеството дава право на 1 глас в Общото събрание на акционерите, право на дивидент, на ликвидационен дял, пропорционално на номиналната стойност на акцията. Всички акции на дружеството се търгуват на Българска Фондова Борса.

Разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	31.12.2016	
Акционерен капитал (BGN)	54 513	
Брой акции (номинал 1 лев)	54 513	
Общ брой на регистрираните акционери	297	
в т.ч. юридически лица	4	
физически лица	293	
Брой акции, притежавани от юридически лица	8078	
% на участие на юридически лица	14.82 %	
Брой акции, притежавани от физическите лица	46435	
% на участие на физически лица	85.18 %	
Акционери, притежаващи акции над 5% към 31.12.2016г.	Брой акции	% от капитала
Коридор АД Бърно	6 178	11.33 %
Соня Върбанова	13 150	24.12%
Мариела Христова	26 722	49.02%

1.2. Органи на Акционерното дружество, управление и представителство

Дружеството е с едностепенна система на управление и се управлява от Съвет на директорите в състав:

Стоян Радомиров Стоянов – председател на Съвет на директорите и Изпълнителен директор;

Павлин Стоянов Стоянов – член и Изпълнителен директор;

Христофор Петков Дочев – член.

Дружеството се представлява от Изпълнителните директори Стоян Радомиров Стоянов и Павлин Стоянов Стоянов само заедно. Вписването на втори изпълнителен директор Павлин Стоянов Стоянов и начина на представяне е направено и влиза в сила от 13.10.2009 г. Съвета на директорите е преизбран с решение на ОСА от 16.10.2015 г. за нов тригодишен мандат.

Към 31.12.2016г. списъчният брой на персонала е 15 (31.12.2015 г. – 13)

1.3. Предмет на дейност

Предметът на дейност включва: Изграждане и ремонт на осигурителни инсталации и автоматика в железопътен, автомобилен, воден и въздушен транспорт, слаботоково строителство в страната и чужбина, изграждане и ремонт на кабелни мрежи с ниско и високо напрежение в страната и чужбина, изграждане и ремонт на електрифицирани ж.п. линии и градски електротранспорт в страната и чужбина, изграждане и ремонт на системи за пътна сигнализация, изграждане на всички видове строителни обекти на безопасността на движението и екологията, изграждане на комуникационни обекти, радиорелейни, телевизионни и др. станции в страната и чужбина, строителство и ремонт на автомобилни пътища и техните инженерни съоръжения, изграждане и модернизиране на летища, пристанища, хидротехнически и други специализирани инфраструктурни обекти в страната и чужбина, жилищно строителство, лабораторни изпитания на материали и инженерни съоръжения в транспорта, инженерингова дейност, хотелиерство и туристически услуги, търговия и други дейности, които не са забранени от закона.

Основни показатели на стопанската среда

Основните показатели на стопанската среда, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2014-2016 г. са представени в таблицата по-долу:

Показател	2016	2015	2014
БВП в млн. Лева*	92,635	86,373	83,612
Реален растеж на БВП	7.25%	2.90%	1.60%
Инфлация в края на годината*	-0.08%	-0.10%	-1.40%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1.76804	1.76441	1.47419
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1.85545	1.79007	1.60841
Основен лихвен процент в края на годината	0.00%	0.01%	0.02%
Безработица (в края на годината)*	6.70%	8.30%	11.40%

Данните за 2016 г. са текущи

Източник: НСИ, БНБ

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1. База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалният финансов отчет на „ТРАНССТРОЙ АВТОМАТИКА И МОНТАЖИ“ АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2016 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2016 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и транзакции.

Към датата на издаване за на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2016 г., няколко нови стандарти и разяснения, както и променени стандарти и разяснения, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика, класификацията и стойностите на отчетни обекти във финансовите отчети на дружеството за следващи периоди, а именно:

МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с въвеждане на облекчение относно необходимостта от преизчисление на сравнителните финансови отчети и възможността за предоставяне на модифицирани оповестявания при преминаването от МСС 39 към МСФО 9 (когато това се случи) според датата на прилагане на стандарта от дружеството и дали то избира опцията да преизчисли предходни периоди.

МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК). Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. Проектът на подмяната с новия стандарт е преминал през три фази: фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви; фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането; и фаза 3 Методология на определяне на обезценката. Понастоящем МСФО 9 е издаван на четири пъти, през м.ноември 2009 г., през м.октомври 2010 г., през м.ноември 2013 г. и окончателно през м.юли 2014 г. Фаза 1 Класификация и оценяване на финансовите активи и пасиви – с първите издания той подменя тези части на МСС 39, които се отнасят за класификацията и оценката на финансовите инструменти. Той установява нови принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – за целта е приета нова глава към МСФО 9, с която се въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането, който позволява последователно и цялостно отразяване на всички финансови и нефинансови рискови експозиции, обект на операции по хеджиране, и от друга – по-добро представяне на дейностите по управление на риска във финансовите отчети, особено на връзката им с хеджиращите сделки и на обхвата и вида документация, която да се използва. Също така са подобрени изискванията към структурата, съдържанието и подхода на представяне на оповестяванията по хеджирането. Допълнително, въведена е опцията отчитането на

промените в справедливата стойност на собствените дългове, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата, но в частта, дължаща се на промени в качеството на собствената кредитоспособност на дружеството, да се представя в другия всеобхватен доход вместо в печалбата или загубата. Предприятията, прилагащи МСС 39, ще могат да приемат като политика тази опция, а също така, те ще могат да продължат да прилагат изискванията за счетоводното отчитане на хеджиране на справедлива стойност на лихвена експозиция според изискванията на МСС 39, дори и след като МСФО 9 влезе в сила. Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”, съгласно който всички очаквани загуби се признават през целия живот на един амортизируем финансов инструмент. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапи, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкрystalизирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапи са: при първоначалното признаване на финансов актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент. Ръководството ще направи проучване относно влиянието върху класификацията на активите и пасивите и влиянието върху резултатите на дружеството през следващите отчетни периоди. С последните промени на МСФО 9 се определя датата му на влизане да бъде 1 януари 2018 г.

МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – отложена процедура по приемане от ЕК за неопределен период). Тази промяна възниква във връзка с непоследователност между изискванията и правилата на МСФО 10 и на МСС 28 (ревизиран 2011 г.) в случаите транзакции от инвеститор към негово асоциирано или съвместно дружество. С нея основно се пояснява, че при транзакциите, които по съдържание са продажба или вноска на съвкупност от активи, но не са цялостен бизнес – печалбата или загубата се признава частично само до размера на дела на несвързаните инвеститори, а в случаите, когато транзакциите по същество са продажба или вноска на активи, които са бизнес по смисъла на МСФО 3 – печалбата или загубата се признава изцяло.

МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети, МСФО 12 (променен) Оповестяване на участия в други предприятия и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно изключения при консолидация от инвестиционни дружества (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2016 г. – не са приети от ЕК). Тази промяна възниква във връзка с уточненията относно възможността за освобождаване от консолидация – основно за: 1) дали едно инвестиционно дружество следва да отчита едно дъщерно дружество по справедлива стойност когато дъщерното дружество предоставя инвестиционни услуги на трети лица; 2) взаимодействието между промените за инвестиционни дружества и освобождаването от необходимостта за изготвяне на консолидиран финансов отчет според МСФО 10; 3) дали едно неинвестиционно дружество трябва да разгръща отчитането по справедлива стойност на свои съвместни или асоциирани дружества, които са инвестиционни дружества.

МСФО 11 (променен) Съвместни споразумения - относно отчитане на придобиване на дялове в съвместни дейности (в сила за годишни периоди от 01.01.2016 г. – приет от ЕК). Това допълнение основно уточнява, че при придобиването от страна на инвеститор на дялове в съвместна дейност, която по съдържание представлява бизнес, следва да се прилагат изискванията и правилата на МСФО 3 за бизнес комбинации.

МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - не е приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информацията относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на

договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на операцията – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договора чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Предполагането е, че въвеждането на този стандарт може да доведе до следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството извършва преценка по класификацията на категориите съгласно този стандарт през следващите отчетни периоди.

МСФО 16 Лизинги (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. - не е приет от ЕК). Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17. Водещият принцип на новия стандарт е въвеждането на еднотипен модел на счетоводно третиране на лизингите при лизингополучателите - за всички лизингови договори с продължителност от повече от 12 месеца ще се признава актив „право на ползване”, който ще се амортизира за периода на договора, и респективно, ще се отчита задължението по тези договори. Това е и съществена промяна в отчетната практика. При лизингодателите не би имало съществени промени и те биха продължили да отчитат лизингите по подобие на стария стандарт – като оперативни и финансови. Доколкото новият стандарт дава по-цялостна концепция, по-подробен анализ на условията на договорите им следва да се направи и от тяхна страна и е възможно и при тях да настъпят основания за прекласификация на лизинговите сделки. Новия стандарт изисква разширяване на оповестяването като ръководството ще определи насоките във връзка с прилагането на тези промени през следващите отчетни периоди.

МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е важно разяснение на самия стандарт с насока към информацията, предоставяна на потребителите на финансовите отчети, които да могат да подобрят разбирането си за ликвидността и финансовите операции на дружеството. Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност (например, при определени хедж операции). Допустимо е включването и на промени в други обекти, като част от оповестяването, като те се посочват отделно. Изискванията за оповестяванията на промените в пасивите произлизащи от финансова дейност ще е необходимо да се представят отделно от промените при всички останали активи и пасиви.

МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК) - признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби. Тази промяна пояснява отсрочените данъци при случаите, когато актив се оценява по справедлива стойност и оценката по справедлива стойност е по-ниска от данъчната база. Уточнението включва: а)

временни разлики възникват независимо дали балансовата стойност на актива по-ниска от данъчната му основа; б) съответното предприятие би трябвало да прецени при определянето на своите бъдещи данъчни печалби дали би могло да приспада по-голяма сума от балансовата стойност на актива или не; в) ако според данъчното законодателство има ограничения за използването на данъчни печалби, срещу които може да се възстановяват определени отсрочени данъчни активи, то прегледът и оценката на възстановяването на отсрочените данъчни активи трябва да бъде направена в комбинация с останалите отсрочени данъчни активи от същия вид; и г) намаленията за данъчни цели, в резултат от обратното проявление на отсрочени данъчни активи, се изключват от прогнозата на бъдещите данъчни печалби, използвани за оценка на възстановимостта на тези активи.

МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – пояснения (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК). Тези пояснения уточняват следното: (а) третирането на условията, свързани с придобиване на безусловни права при оценката и отчитането на сделки с плащане на базата на акции, уреждани с парични средства; (б) подход за класификация на споразуменията за плащане на базата на акции с елементи на нетен сетълмент за целите на удържане на личен данък на лицата от самото предприятие (под формата на инструменти на собствения капитал) – въвеждане на изключение от общото правило за постигане на практическо улеснение тези трансакции да се класифицират, така както щяха да се отчетат без опцията за нетен сетълмент; и (в) ново правило за отчитане при модификации на условията на трансакции за плащане на базата на акции, уреждани с парични средства към акции, уреждани чрез издаване на инструменти на собствения капитал.

МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с необходимостта от синхронизиране на отчитането при компании, които издават застрахователни договори, които попадат и в обхвата на МСФО 9, като представя два подхода за отчитането на приходи или разходи при определени финансови активи – подход на наслагване със задна дата и подход на отсрочване.

Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК). Тези подобрения внасят частични промени и редакции в съответните стандарти, основно с цел да премахнат съществуваща непоследователност или неясноти в приложението на правилата и изискванията на отделните стандарти, както и да се внесе по-прецизна терминология на понятията. Основно промените са насочени към следните обекти или операции: а) обхватът и изискванията към оповестяването по МСФО 12 са валидни и за дружества, класифицирани по реда МСФО като държани за продажба, за разпределение или като преустановени дейности; б) отменяне на някои изключения за прилагане на МСФО 1; и в) изборът на фондове за рисков капитал или други подобни предприятия относно оценката на техните участия в асоциирани или съвместни дружества по справедлива стойност в печалбата или загубата, който избор може да бъде правен на база индивидуална инвестиция, при първоначалното ѝ признаване (МСС 28).

КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК). Това разяснение се отнася за отчитането на трансакции или части от трансакции в чуждестранна валута при получаването на авансови плащания, преди признаването на самия актив, разход или приход. В тези случаи предприятията отчитат актив по предплатени суми (предплащания по доставки на активи или услуги) или задължение по отсрочени приходи (получени аванси от клиенти по продажби) и те се третира за немонетарни. При получаването на такива авансови плащания в чужда валута датата на трансакцията се използва за определяне на обменния курс, а ако има множество плащания – дата на трансакцията се определя за всяко отделно плащане.

МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК). Тази промяна е свързана с предоставяне на допълнително пояснение относно условията и критериите, които допускат трансфер към и от категория „инвестиционни имоти“. Още по-специално, когато обектът на трансфер са сгради в строеж при смяна на употребата им. Такива трансфери са възможни и позволени, само когато са изпълнени или респ. когато вече не са изпълнени критериите и дефиницията за инвестиционни имоти – тогава се приема, че са налице доказателства за смяната на употребата им. Промяна в намеренията или плановете на ръководството не се считат за доказателство за промяна.

Индивидуалният финансов отчет на дружеството е изготвен на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, инвестиционните имоти и финансовите инструменти на разположение и за продажба, които са оценени на база преоценена респ. справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в индивидуалния финансов отчет и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни).

2.2. Принцип на действащо предприятие

Финансовите отчети са изготвени на принципа на действащо предприятие, който предполага, че дружеството ще продължи дейността си в обозримо бъдеще. Бъдещата дейност на дружеството зависи от бизнес средата, както и от обезпечаването на финансиране от страна на настоящите и бъдещи собственици и инвеститори. Ако стопанските рискове бъдат подценени и дейността на дружеството бъде затруднена или прекратена, а съответните активи продадени, следва да бъдат извършени корекции, за да се намали балансова сума на активите до тяхната ликвидационна стойност, да се начислят евентуални бъдещи задължения, и да се извърши рекласификация на дълготрайните активи и дългосрочните пасиви като краткотрайни такива. Като се има предвид оценката на очакваните бъдещи парични потоци, управителите на дружеството считат, че е подходящо финансовите отчети да бъдат изготвени на база на принципа на действащото предприятие.

2.3. Сравнителни данни

В случаите, в които е променено представянето и класификацията на статии от финансовия отчет сравнителната информация е рекласифицирана с цел постигане на съпоставимост с текущия период. Такива рекласификации се налагат от по-подробното представяне на приложенията към финансовите отчети.

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с Международните стандарти за финансова отчетност (МСФО).

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за края на предходния период (годишен одитиран финансов отчет 2015 г.) и най-ранния сравним период 31 декември 2015 г.

Финансовите отчети са изготвени при спазване принципа на историческата цена, с изключение на случаите на преоценка на активи и пасиви по справедлива стойност в печалбата или загубата и други посочени в приложенията към финансовите отчети.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Сделките, осъществявани в чуждестранна валута са преизчислявани в лева по валутния курс на централната банка в деня на сделката. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута към датата на баланса са преизчислени в лева по заключителния валутен курс на централната банка към 31 декември 2016 година. Произтичащите от това курсови разлики са признати в отчета за приходи и разходи.

Функционалната и отчетна валута на представяне на финансовия отчет е българският лев. В съответствие със Закона за БНБ и след въвеждане на еврото като официална валута на Европейския съюз, съотношението е BGN 1.95583:EUR 1. Финансовия отчет е представен в български лева (валута на представяне), закръглени до хиляда.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията.

2.5. Приходи

Приходите в Дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

Приход от продажби на продукция и стоки се признава в отчета за доходите, когато всички съществени рискове и изгоди от собствеността се прехвърлят на клиентите, вкл. като се вземат под внимание всички допълнителни условия по приемането на услугата от страна на клиента.

Приход от продажба на стоки се оценява по справедливата стойност на полученото или подлежащото на получаване възнаграждение, нетно от връщания на стоки, търговски отстъпки и отстъпки за обем.

Приход от продажба на стоки се признава в отчета за доходите, когато значителна част от рисковете и ползите, присъщи на собствеността, се прехвърлят на купувача, вероятно е икономическите ползи, свързани със сделката да се получат от Дружеството, разходите по сделката и възможно връщане

на стоките могат да бъдат надеждно оценени, Дружеството не запазва продължаващо участие в управлението на стоките и сумата на прихода може да бъде надеждно оценена.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ. Етапът на завършеност на сделката се определя на база на отработените до момента човекочасове като процент от общите човекочасове, които ще бъдат отработени за всеки договор.

Неприключилите разходи за услуги, отразени в отчета на дружеството, са на база етап на изпълнение на договорите като приходите и разходите се отчитат при приключване на съответния етап.

Когато резултатът от сделката (договора) не може да бъде надеждно оценен, приходът се признава само доколкото признатите разходи са възстановими.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на предоставените активи, на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (данък добавена стойност) и предоставени отстъпки.

Приходи от дивиденди се признават, когато се установи правото на тяхното получаване.

Приходите от лихви от използването от други лица на лихвоносни активи на Дружеството се признават по метода на ефективната лихва.

Ефективният лихвен процент е лихвата, която точно дисконтира очакваните бъдещи парични плащания или постъпления за периода на очаквания живот на финансовия инструмент или, когато е подходящо за по-къс период, до балансовата стойност на финансовия актив или на финансовия пасив.

Изчисляването включва всички такси и други възнаграждения, платени или получени от контрагентите, които са неразделна част от ефективния лихвен процент, разходите по сделката и всички други премии и отбиви.

Приходите от такси по обслужване на предоставени кредити се признават на приход с предоставянето на услугите.

2.6. Разходи

Разходите в Дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост.

Финансовите разходи се състоят от лихвени разходи по заеми, банкови такси и други преки разходи по кредити и банкови гаранции.

Разходите за бъдещи периоди (предплатени разходи) се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите, машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени във финансовия отчет по преоценена стойност (имоти) и по отчетна стойност (машини, съоръжения и оборудване), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Преоценките на дълготрайните материални активи се отчитат за период от 3 години.

Към 31.12.2016 г. Дружеството е получило потвърждение на преоценка на земите и сградите на базата на оценка, която е извършена от независим лицензиран оценител. Не е налице ефект от преоценката за 2016 г.

Първоначално оценяване

При първоначалното им придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, вкл. митнически такси и всички преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци и др.

Придобитите материални активи се признава в групата на имоти, машини и оборудване, когато се очаква те да бъдат използвани в дейността (за отдаване под наем, за предоставянето на други услуги или за административни цели) за период по-дълъг от една година.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на

лихвеното равнище по привлечените от съответното дружество кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Възприетият праг на същественост при признаване на дълготрайни материални активи като такива е 700 лв. Активите, които имат стойност по-ниска от посочената, се отчитат като текущи разходи за периода на придобиване в съответствие с одобрената счетоводна политика.

Последващо оценяване

Избраният подход за последваща балансова оценка на имотите е методът на преоценената стойност по МСС 16, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 3 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва на по-кратки периоди.

Увеличенията в новата справедлива стойност въз основа на преоценката на земите и сградите се отчитат в увеличение на фонд "Преоценъчен резерв" в Друг всеобхватен доход.

Намаления, които са до размера на предишни увеличения за същия актив, се отчитат като намаление на същия резерв и в Друг всеобхватен доход. Преоценъчния резерв се отписва само при отписване на съответния дълготраен материален актив.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на дълготрайните материални активи. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира.

Средният полезен живот в години за основните групи амортизируеми активи е както следва:

<i>Група амортизируеми активи</i>	<i>Години</i>
Сгради	25
Машини и съоръжения	3.3
Автомобили	4
Компютри, периферни у-ва, софтуер	2
Всички останали амортизируеми активи	6.7

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на оп ределени възлови части, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата им стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на дълготрайните материални активи е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите, бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтов фактор преди данъци, който отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за доходите, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв.

Към дата на финансовия отчет няма индикации за обезценка.

Печалби и загуби от продажба

Материалните дълготрайни активи се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите

или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход. Частта от “преоценъчния резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към “неразпределена печалба”.

Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те не са представени в отчета за финансовото състояние отделно тъй като не могат да се отделят стойността на ползваните имоти които се отчитат съгласно МСС 16 по тяхната справедлива стойност. При отделяне на инвестиционните имоти в отделна категория в бъдеще по преценка на ръководството печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти ще се отчитат в отчета за всеобхватния доход към статия “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от отчета.

Отдадените под наем имоти не се третират като Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход.

Трансфери от и към групата “инвестиционните имоти” се прави, когато има промяна в употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се третира и представя като компонент “преоценъчен резерв” на собствения капитал.

2.8. Нематериални активи

Когато са налице нематериални активи, дружеството прилага следната политика.

Нематериалните активи се представят във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени права върху собственост и лицензи за ползване на програмни продукти.

Дружеството прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

2.9. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от двете:

- цена на придобиване (себестойност) и
- нетната им реализируема стойност.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали
- в готов вид:

всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;

• *готова продукция и незавършено производство:*

преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на пропорционална част на разходите.

При употребата и/или продажбата на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена или себестойност.

Себестойността на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до сегашното състояние и местоположение.

Разходите по закупуване на материалните запаси включват покупната цена, вносните мита и други невъзстановими данъци, транспортните разходи и др., които директно могат да се отнесат към придобиването на стоките материалите и услугите. Търговските отстъпки, рабати и др. подобни компоненти се приспадат при определяне на покупната стойност.

Разходите за преработка включват преки разходи и систематично начислявани постоянни и променливи общи разходи.

Себестойността на готовата продукция и незавършеното производство се образува от стойността на вложените материали, труд, осигуровки, амортизация, други преки разходи и не включва разходите за лихви.

Количеството общо производствени постоянни разходи, които отговарят на достигнатия капацитет се разпределят в себестойността на продукцията на база на реализираните приходи от спомагателните дейности.

Количеството общо производствени постоянни разходи, които представляват разлика между нормалния капацитет и достигнатия капацитет, се отчитат като текущи разходи за периода.

Други разходи се включват в себестойността на материалните запаси само дотолкова, доколкото те са направени във връзка с довеждането на материалните запаси до настоящото им местоположение и състояние.

Разходи, които не се включват в себестойността на произведената продукция и се отчитат като текущи за периода са:

- количества материали, труд и други производствени разходи извън нормалните граници;
- разходи за съхранение в склад;
- административни разходи;
- разходи по продажбите.

Себестойност при предоставяне на услуги

Себестойността се състои главно от разходите за труд и другите разходи за персонала, зает в предоставянето на услугата, включително служителите, изпълняващи надзорна дейност, и съответната част от общите разходи за тях. Трудът и други разходи, свързани с продажбите и общия административен персонал, не се включват, а се признават за разходи в периода, в който са възникнали.

В себестойността на услугите се включват и потребени материални запаси, ако има такива. Потреблението на материални запаси се оценява по средно претеглена стойност. Себестойността се отчета на база етап на изпълнение на договора.

Себестойността на материалните запаси може да не е възстановима, в случай че те са повредени или са цялостно или частично морално остарели, или ако има спад в продажните им цени. Също така себестойността на материалните запаси може да не бъде възстановима, ако приблизително определените разходи за завършване или приблизително определените разходи, които ще бъдат направени за осъществяване на продажбата, са се увеличили. Материалните запаси се намаляват до нетната

реализуема стойност на базата на отделни позиции. При някои обстоятелства обаче може да бъде подходящо да се групират сходни или свързани позиции.

Към всеки следващ период се прави нова оценка на нетната реализуема стойност. Когато условията, довели до снижаване на материалните запаси под тяхната себестойност, вече не са налице или когато има ясно доказателство за увеличение в нетната реализуема стойност заради промяна в икономическите обстоятелства, сумата на обезценката се възстановява така, че новата балансова сума е по-ниската от себестойността и преразгледаната нетна реализуема стойност.

При продажба на материални запаси, балансовата сума на тези материални запаси се признава като разход през периода, през който съответният приход е признат. Сумата на всяка обезценка на материалните запаси до нетната им реализуема стойност, както и всички загуби от материални запаси се признават като разходи за периода на обезценката или на възникването на загубите. Сумата на евентуалното обратно възстановяване на стойността на обезценката на материалните запаси, възникнала в резултат на увеличението на нетната реализуема стойност, се признава като намаляване на сумата на признатите разходи за материални запаси през периода, през който възстановяването е възникнало.

Някои материални запаси могат да бъдат отнесени по сметките на други активи, като например материални запаси, които се използват като компонент на създадените от самото предприятие собствени сгради, съоръжения и оборудване. Материалните запаси, отнесени към друг актив, се признават за разход в продължение полезния живот на актива.

Балансовата стойност на материалните запаси подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за доходите.

2.10. Дялове и участия

Когато са налице дялове и участия, дружеството прилага следната счетоводна политика.

Всички инвестиции първоначално се признават по цена на придобиване, която включва справедливата стойност на предоставеното възнаграждение и разходите по придобиването, свързани с инвестицията.

Инвестициите в дъщерни предприятия се отчитат и представят по себестойност.

Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат и представят по себестойност.

Инвестициите, които представляват малцинствени дялове се отчитат по справедлива стойност класифицирани като като финансови активи на разположение за продажба, съгласно изискванията на МСС39. В случаите, в които инвестициите са в капиталови инструменти, които нямат котирана пазарна цена на активен пазар и чиято справедлива цена не може да се определи надеждно, се отчитат по цена на придобиване.

2.11. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. Приблизителната оценка за загуба от несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато се установят правните основания за това, или когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо.

Определянето на обезценката се извършва на база на възрастовият анализ на всяко едно вземане като е прието вземания с изтекъл срок от падежа:

- от 1 до 2 години да се обезценяват на 20%,
- от 3 до 4 години да се обезценяват на 50%.

Като дългосрочни се класифицират вземания, които са със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа над една година от датата на падежа.

Като краткосрочни се класифицират вземания които са:

- без фиксиран падеж ;
- със фиксиран падеж и остатъчен срок до падежа до една година от датата на финансовия отчет.

Предплатените разходи, които касаят следващи отчетни периоди се представят като авансово преведени суми на доставчици и се включват във вземанията от клиенти и доставчици

2.12. Пари и парични еквиваленти

Паричните средства включват касовите наличности и разплащателните сметки, а паричните еквиваленти - краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е по-малък от 3 месеца.

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се посочва като “други постъпления (плащания)”, нетно към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).
- плащания за лихви и такси по предоставени заеми се включват в паричните потоци от финансова дейност;

2.13. Задължения към доставчици и други задължения

Задълженията към доставчици и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката, която ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги.

Когато задълженията към доставчици са разсрочени извън нормалните кредитни срокове, те се отчитат по сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение, а разликата между сегашната стойност и общата сума на плащанията се отчита като финансов разход (лихва).

2.14. Лизинг

Когато са налице лизингови сделки, дружеството прилага следната счетоводна политика.

Финансов лизинг

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществена част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в Отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по настоящата стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в Отчета за всеобхватния доход.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Оперативен лизинг

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив, се класифицира като оперативен лизинг.

Плащанията/постъпленията по оперативния лизинг се признават като разходи/приходи в Отчета за всеобхватния доход на база линеен метод за периода на лизинга. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.15. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите Дружеството се регулират от разпоредбите на Кодекса на труда (КТ) и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на работодателя е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ) и здравно осигуряване.

Размерите на осигурителните вноски се утвърждават конкретно със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съотношение, което се променя ежегодно и е определено в чл. 6, ал. 3 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Социалното и здравното осигуряване на работниците и служителите в Дружеството се провежда в съответствие с Националната класификация за професиите и длъжностите (НКПД), в сила за 2014 г., Приложение № 1 към чл.8, т.1 и Приложение № 2 към чл.12 от ЗБДОО за 2016 г.

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор следните обезщетения:

- неспазено предизвестие - за периода на неспазеното предизвестие;
- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 дни и др. – от една брутна месечна работна заплата;
- при прекратяване на трудовия договор поради болест – в размер на брутното възнаграждение на работника за два месеца при условие, че има най-малко пет години трудов стаж и не е получавал обезщетение на същото основание;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни месечни работни заплати според трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск - за съответните години за времето, което се признава за трудов стаж.

След изплащането на посочените обезщетения за работодателя не произтичат други задължения към работниците и служителите.

Към датата на всеки финансов отчет Дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване.

2.16. Провизии

Провизии се признават, когато Дружеството има настоящо (конструктивно или правно) задължение в резултат на минало събитие, и е вероятно, че погасяването/уреждането на това задължение е свързано с изтичане на ресурси. Провизиите се оценяват на база най-добрата приблизителна преценка на ръководството към датата на баланса за разходите, необходими за уреждането на съответното задължение. Приблизителната оценка се дисконтира, когато падежът на задължението е дългосрочен.

Признатите суми на провизии се преразглеждат на всяка дата на годишния отчет и се преизчисляват с цел се отрази най-добрата текуща оценка.

Начислените в баланса провизии са свързани с просрочени вземания от контрагенти и с поетите ангажменти за гаранции по строителни договори.

Не се начисляват провизии за бъдеща оперативна загуба.

Когато се очаква част от ресурсите, които ще се използват за уреждане на задължението да бъдат възстановени от трето лице, дружеството признава вземане, ако е налице висока степен на сигурност на неговото получаване, стойността му може надеждно да се установи и доход (кредит) по същата позиция в отчета за доходите, където е представена и самата провизия.

2.17. Договори за строителство

Когато са налице договори за строителство, дружеството прилага следната счетоводна политика.

Договор за строителство е договор, в който е договорено конкретно изграждане на актив или на съвкупност от активи, които са в тясна взаимна връзка или взаимна зависимост по отношение на тяхното проектиране, технология и функция, крайна цел или предназначение.

Договор на база на твърда цена е договор за строителство, който е сключен на твърда договорна цена или твърда единична цена на готовия продукт, която в някои случаи е обвързана с клаузи за повишаване на разходите.

Договор на база “разходи плюс” е договор за строителство, при който се възстановяват допустимите или определените по друг начин разходи плюс процент към тези разходи или твърдо възнаграждение.

Приходите по договора включват:

- първоначалната сума на прихода, договорена в договора;
- изменения в строителните работи, изплащането на искове и материални стимули до степента, в която е вероятно те да доведат до реализиране на приходи и същите могат да бъдат надеждно оценени.

Приходите по договора се оценяват по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване възнаграждение. Оценката на приходите по договора се влияе от множество несигурности, които зависят от резултатите от бъдещи събития. Често приблизителните оценки трябва да бъдат преразглеждани вследствие на възникването на събитията и разрешаването на несигурностите. Следователно, сумата на приходите по договора може да се увеличава или намалява през различните периоди.

Разходите по договора включват:

- разходи, които са пряко свързани с конкретния договор;
- разходи за труд на обекта, включително надзор на обекта;
- разходи за материали, използвани при строителството;
- амортизация на машините, оборудването и съоръженията, използвани по договора;
- разходи за придвижването на машините, оборудването, съоръженията и материалите до и от площадката на изпълнението на договора;
- разходи за наемане на машини, оборудване и съоръжения;
- разходи за проектиране и техническа помощ, които пряко са свързани с договора;
- приблизителни разходи за работи по извършването на корекции и работи по гаранционната поддръжка, включително и очакваните гаранционни разходи;
- искове от трети страни.

Тези разходи могат да бъдат намалени с евентуални случайни приходи, които не са включени в приходите по договора, например, приходи от продажбата на излишни материали и продажбата на машините, оборудването и съоръженията в края на договора.

- разходи, които се отнасят към дейността по договора като цяло и могат да бъдат разпределени към договора;
- застраховки;
- разходи за проектиране и техническа помощ, които не са пряко свързани с конкретен договор;
- общи разходи по строителството;
- други разходи, които могат да бъдат конкретно начислени на клиента съгласно условията на договора-могат да включват някои общи административни разходи и разходи за развойна дейност, за които в условията на договора е предвидено възстановяване

Разходите по договора включват разходи, които се отнасят към дадения договор за периода от датата на възлагането до окончателното му изпълнение. Разходите обаче, които се отнасят пряко към даден договор и които са понесени във връзка със сключването на договора, също се включват като част от разходите по него, ако могат да бъдат определени поотделно и надеждно оценени и е вероятно, че договорот ще бъде сключен. Когато разходите, направени по сключването на договора, се признават за разход за периода, през който са направени, те не се включват в разходите по договора, когато договорт е сключен през следващ период.

Разходи, които не могат да бъдат отнесени към договорна дейност или не могат да бъдат разпределени към даден договор, се изключват от разходите за този договор за строителство. Подобни разходи включват:

- общи административни разходи, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
- разходи, свързани с продажби;

- разходи за изследователска и развойна дейност, които в договора не се предвижда да бъдат възстановими;
- амортизация за машини, съоръжения и оборудване, които не са били използвани за дадения договор.

Когато резултатът от един договор за строителство може да бъде оценен надеждно, приходите и разходите, свързани с договора за строителство, се признават като приходи и разходи чрез отчитане на етапа на изпълнение на договорната дейност на датата на баланса. Очакваните загуби по договора за строителство незабавно се признават като разход.

Извършени разходи по договора, които се отнасят за бъдещи дейности по договора се признават като актив при условие, че е вероятно те да бъдат възстановени. Такива разходи представляват сума, дължима от клиента, и често се класифицират като незавършени работи по договора.

Етапът на завършеност на даден договор се определя чрез:

- съотношението на частта от разходите по договора, направени за извършената до момента работата, към предвидените общи разходи по договора;
- прегледите на извършената работа;
- завършеност на натурална част от работата по договора.

Междинните плащания и получените от клиентите аванси често не отразяват извършената работата.

Когато резултатите от даден договор за строителство не могат да бъдат надеждно оценени:

- приходите трябва да бъдат признати само дотолкова, доколкото е вероятно направените разходи по договора да бъдат възстановени;
- разходите по договора трябва да бъдат признати като разход за периода, през който са направени.

Когато има вероятност общата сума на разходите по договора да превишава общата сума на приходите по договора, очакваните загуби незабавно се признават като разход.

Когато са налице само отделни етапи на изпълнение по договори за строителство без да е налице цялостно изпълнение (под изпълнител) приходите и разходите се отчитат съгласно МСС 18 на база етапа на изпълнение

2.18. Акционерен капитал и резерви

Трансстрой Автоматика и Монтажи АД по настоящем е акционерно дружество. Като такова е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на кредиторите на дружеството за изпълнение на техните вземания към него. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството е длъжно да формира и законов резерв "фонд Резервен", като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, по решение на общото събрание;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- сумата на допълнителните плащания, които правят акционерите срещу предоставените им предимства за акциите;
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Преоценъчният резерв е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датите на извършване на преоценките. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към “натрупани печалби”, когато активите са напълно амортизирани или напуснат патримониума на дружеството. Изменението в преоценъчните резерви в резултат на преоценка се отразяват като друг всеобхватен доход в едно с данъчния ефект, произтичащ от това изменение до размера на отразяването му. Този елемент се представя в Отчета за всеобхватния доход, отделно от печалби и загуби от дейността.

2.19. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2016 г. е 10%, а за 2015 г. – 10%.

Отсрочените данъци върху печалбата се определят като се използва балансовият пасивен метод по отношение на всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики.

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба, от която те да могат да бъдат приспаднати.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени директно в собствения капитал или друга балансова позиция, също се отчитат директно към съответния капиталов компонент или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2016 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 %, а към 31.12.2015 г. – 10 %.

2.20. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.21. Условни активи и условни пасиви

През периода не са предявени различни гаранционни и правни иски към Дружеството.

2.22. Събития след датата на баланса

Събития след датата на баланса са онези събития, както благоприятни, така и неблагоприятни, които възникват между датата на баланса и датата, на която финансовите отчети са одобрени за публикуване.

Разграничават се два вида събития:

- такива, които доказват условия, съществували към датата на баланса (коригиращи събития след датата на баланса);

- такива, които са показателни за условия, възникнали след датата на баланса (некоригиращи събития след датата на баланса).

Предприятието коригира сумите, признати във финансовите отчети, за да отрази коригиращите събития след датата на баланса и осъвременява оповестяванията.

Предприятието не коригира сумите, признати във финансови отчети, за да отрази некоригиращите събития след датата на баланса. Когато некоригиращите събития след датата на баланса са толкова съществени, че неоповестяването би повлияло на способността на потребителите на финансовите отчети да вземат стопански решения, предприятието оповестява следната информация за всяка съществена категория на некоригиращото събитие след датата на баланса:

- естеството на събитието;
- оценката на финансовия му ефект или изявление, че такава оценка не може да бъде направена.

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на съставяне на баланса и датата на публикуването на междинния финансов отчет.

3. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

BGN '000	Земи	Сгради	Маши- ни и оборуд- ване	Съоръ- жения	Транспортни средства	Стопански инвентар	Други	Разходи за придобиване на дълготрайни активи	Общо
<u>ОТЧЕТНА СТОЙНОСТ</u>									
31.дек.15	979	1241	16	176	65	38	27		2542
Придобити							3		3
Отписани		(269)				(4)			(273)
Преоценка ДМА									
31.дек.16	979	972	16	176	65	34	30		2272
<u>НАТРУПАНА АМОРТИЗАЦИЯ</u>									
31.дек.15	0	249	16	130	65	35	27	0	522
Начислена за периода		50		6		1	1		58
Отписана амортизация		(32)				(4)			(36)
Преоценка ДМА									
31.дек.16	0	267	16	136	65	32	28	0	544
ПРЕНОСНА СТОЙНОСТ КЪМ 31 ДЕКЕМВРИ 2015	979	992	0	46	0	3	0	0	2020
ПРЕНОСНА СТОЙНОСТ КЪМ 31.дек.16	979	705	0	40	0	2	2	0	1728

Към 31.12.2015 г. е определена справедлива пазарна стойност на дълготрайните материални активи от независим оценител Славка Бориславова Петкова, сертификат за оценителска правоспособност № 100101207 от 14 декември 2009 г. Оценката е отразена в счетоводството на дружеството в годишния финансов отчет за 2013 година. Справедливата пазарна стойност на ДМА е потвърдена и към 31.12.2016 г.

Към 31.12.2016 г. е извършена инвентаризация на дълготрайните материални активи.

Към 31.12.2016 г. в състава на дълготрайните материални активи са включени:

- активи – земи и сгради, които са отдадени под наем с балансова стойност към 31.12.2016 г. в размер на 965 хил.лв., натрупани амортизации към 31.12.2016 г. в размер на 25 хил. лв. Отчетените приходи от наеми през текущия период са в размер на 239 хил.лв.; Разходи за амортизация за 2016 г. са в размер на 58 хил. лв.
- активи, които са напълно амортизирани (машини, оборудване, транспортни средства), но продължават да се използват в дейността на дружеството с отчетна стойност 180 хил.лв.;

Недвижимите имоти, които се отдават под наем, са включени в състава на дълготрайните материални активи, защото са две категории, неотговарящи на изискванията за Инвестиционни имоти:

- недвижими имоти, представляващи неделима част от целия имот;
- недвижими имоти, отдадени временно (краткосрочно) под наем с цел получаване на приходи.

4. Материални запаси

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Материали		2

Материалните запаси представляват закупени материали и резервни части.

Към 31.12.2016 г. дружеството няма предоставени като обезпечение материални запаси.

Към 31.12.2016 г. е извършена инвентаризация на материалните запаси.

Към 31.12.2016 г. е направен преглед за обезценка на материалните запаси. На базата на този преглед ръководството на дружеството е преценило, че не са налице условия за обезценка.

5. Вземания от клиенти и доставчици

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания от клиенти	24	42
Общо	24	42

Към 31.12.2014 г. коректива за обезценка е в размер на 35 хил.лв.

Към 31.12.2015 г. коректива за обезценка е в размер на 11 хил.лв.

Към 31.12.2016 г. коректива за обезценка е в размер на 0 хил.лв.

6. Други текущи вземания

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Корпоративен данък		
ДДС за възстановяване	23	
Други дебитори	206	2
Общо	229	2

Вземанията от други дебитори включват предоставени депозити по договори с доставчици на комунални услуги в размер на 2 хил.лв. и договор с местно физическо лице – 204 хил.лв.

7. Парични средства и парични еквиваленти

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Парични средства в брой		
Парични средства по сметки	823	12
Общо	823	12

Наличните парични средства и парични еквиваленти към 31.12.2016 г. са разпределени по разплащателни сметки на дружеството в следните банки: ОББ, Алианц България.

8. Капитал и резерви

Трансстрой Автоматика и Монтажи АД

Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2016 г. *стр.27 от 38*

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Основен акционерен капитал	55	55
Резерв от последващи оценки на активите и пасивите	1724	2262
Законови резерви	8	8
Други резерви		
Натрупана печалба (загуба) от минали години	(961)	(686)
Текущ резултат	185	(275)
Общо	1549	1364

Структура на основния капитал

Основния капитал на дружеството:

- е разпределен в 54 513 броя обикновени безналични поименни акции с право на глас с номинална стойност 1 лев и се търгуват на Българска Фондова Борса;
- е внесен изцяло;

Акционери	Дялово участие	Брой акции	Номинална стойност (хил.лв.)
Коридор АД Бърно	11.33%	6178	6.178
Соня Върбанова	24.12%	13150	13.150
Мариела Христова	49.02%	26722	26.722
Юридически лица с участие под 5 %	3.49%	1900	1.900
Физически лица с участие под 5%	12.04%	6563	6.563
	100.00%	54513	54.513

Към 31.12.2016 г. “Трансстрой автоматика и монтажи” АД не притежава дялово участие в други дружества.

Резерв от последващи оценки на активите и пасивите представлява преоценъчен резерв, формиран в следствие на извършени преоценки (последна към 31.12.2015 г.) от независими лицензирани оценители. Формира се като разлика между балансовата стойност на дълготрайните материални активи и новата пазарна стойност.

Законовите резерви са формирани от разпределение на печалбата като източник на фонд “Резервен”, съгласно чл. 246 ал.1 от Търговския закон.

Други резерви са формирани от разпределение на печалбата в съответствие с решенията на Общите събрания на акционерите.

9. Финансов резултат

Неразпределени печалби (загуби) от минали години

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Неразпределени печалби от минали години	538	
Непокрити загуби от минали години	(961)	(686)
Общо	(423)	(686)
Текущ резултат	185	(275)

Загубите с право на приспадане съгласно ЗКПО са както следва:

Година на възникване	Загуба с право на	Ползвана загуба	Остатък с право на
----------------------	-------------------	-----------------	--------------------

Трансстрой Автоматика и Монтажи АД

Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2016 г. *стр. 28 от 38*

	приспадане	приспадане
2015	121 192.70 лв.	121 192.70 лв.
Общо:	121 192.70 лв.	121 192.70 лв.

За натрупаната загуба с право на приспадане е отразена данъчна временна разлика.

Основен доход на акция

	31.12.2016	31.12.2015
Собствен капитал <i>BGN '000</i>	1525	1364
Средно-претеглен брой акции	54513	54513
Нетна печалба за годината <i>BGN '000</i>	185	-275
Основен доход на акция <i>BGN</i>	3.39	-5.04
Дял от собствения капитал	27.97	25.02

10. Пасиви по отсрочени данъци

	31.12.2016 <i>BGN '000</i>	31.12.2015 <i>BGN '000</i>
Отсрочени данъчни пасиви	44	23

	Временна разлика 31.12.2016 <i>BGN '000</i>	Данък	Временна разлика 31.12.2015 <i>BGN '000</i>	Данък
Сгради	(623)	(62)	(893)	(89)
Преоц.резерв земи				
Общо пасиви по отсрочени данъци	(623)	(62)	(893)	(89)
Начислени разходи за неизползван платен годишен отпуск				
Данъчни загуби	121	12	603	60
Отписани вземания				
Обезценка вземания			11	1
Преобразувани задължения поради изтичане на давностен срок				
Неизплатени възнаграждения на СД	5	1	5	1
Преоценка ДМА – обезценка	1		1	
Неотписани задължения с изтекъл давн.срок	55	5	40	4
Общо активи по отсрочени данъци	182	18	660	66
Нетно салдо активи/пасиви по отсрочени данъци	(441)	(44)	(233)	(23)

Текущо начислени данъчни временни разлики към 31.12.2016 (BGN '000)

	Временна разлика	Данък
Сгради	(268)	(27)

Трансстрой Автоматика и Монтажи АД

Годишен финансов отчет за периода, приключващ на 31 декември 2016 г. *стр.29 от 38*

Преоц.резерв земи

Общо пасиви по отсрочени данъци	(268)	(27)
--	--------------	-------------

Начислени разходи за неизползван платен годишен отпуск

Данъчни загуби	482	48
----------------	-----	----

Отписани вземания

Обезценка вземания	11	1
--------------------	----	---

Преобразувани задължения поради изтичане на давностен срок

Преоценка ДМА-от обезценка

Неотписани задължения с изтекъл давн.срок	(15)	(1)
---	------	-----

Общо активи по отсрочени данъци	478	48
--	------------	-----------

Нетно салдо активи/пасиви по отсрочени данъци	210	21
--	------------	-----------

11. Задължения към доставчици и клиенти

<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Задължения към доставчици

101	412
-----	-----

Клиенти по аванси

Общо

101	412
------------	------------

12. Други задължения

<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Задължения към персонала

29	59
----	----

Данъчни задължения

123	110
-----	-----

Други задължения

958	110
-----	-----

Общо

1110	279
-------------	------------

Задължения към персонала

<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Задължения към персонала

25	59
----	----

Задължения към персонала по неизползвани отпуски

Задължения за социални осигуровки

4	
---	--

Общо

29	59
-----------	-----------

Данъчни задължения

<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>

Данък недвижими имоти и такса битови отпадъци

121	109
-----	-----

Данък върху доходите на физически лица

2	
---	--

ДДС за внасяне

Данъци върху разходите

	1
--	---

Общо

123	110
------------	------------

Други задължения

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Предплатени аванси – депозити, гарантиращи договори за наем	77	95
Предплатени аванси за м.01.2017 г.	14	15
Други – неустойки	867	
Общо	958	110

13. Приходи

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Други приходи	268	320
Общо	268	320
Други доходи (нето)	1672	1
ПРИХОДИ	1 940	321

Други приходи представляват приходи, реализирани при:

- Отдаване на собствени имоти под наем на физически и юридически лица в размер на 268 хил.лв. (320 хил.лв. за 2015 г.) ;
- Консумативни разходи във връзка с наемни взаимоотношения 36 хил.лв.

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Отчетна стойност на приходите от продадени ДМА и МА	(258)	
Приходи от неустойки	930	
Приходи от продажби на ДМА и материални запаси	1000	1
Други доходи (нето)	1672	1

14. Разходи за материали и външни услуги

Разходите за материали включват:

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Гориво и резервни части	6	12
Други	22	19
Общо	28	31

Разходите за външни услуги включват:

	<i>31.12.2016</i>	<i>31.12.2015</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Разходи за поддръжка и ремонт	2	6
Разходи за комунални услуги	58	60
Разходи за данъци, такси и застраховки	22	22
Разходи за рекламни и консултантски услуги и услуги по граждански договори	1306	203
Други външни услуги	6	10
Общо	1394	301

ОБЩО Разходите за материали и Разходите за външни услуги:	1422	
--	-------------	--

15. Разходи за персонал

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Възнаграждения по трудов договор и приравнени към ТД	206	201
<i>в т.ч. възнаграждения на членовете на СД</i>	60	60
Социални и здравни осигуровки	25	24
Общо	231	225

16. Други разходи за дейността

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Разходи за командировки в страната	2	1
Други разходи	4	5
Лихви, неустойки от забава	16	2
Платени задължения по съдебни иски, ЧСИ		2
Общо	22	10

17. Финансови разходи

	31.12.2016	31.12.2015
	BGN '000	BGN '000
Финансови разходи – други	(1)	(1)

18. Сделки със свързани лица

Към 31.12.2016 г. дружеството не упражнява контрол по линия на пряко участие (над 50%) и косвено участие чрез други дружества в капиталите на други дружества (групирани по икономически отрасъл).

19. Данъчно облагане

Към 31 декември 2016 г. не възникват разходи за данъци. След преобразуване на финансовия резултат съгласно ЗКПО дружеството реализира данъчна печалба в размер на 481 513.29 лв., за което е приспадната загуба с право на приспадане до пълния размер на положителния финансов резултат. Отражена е промяната в данъчната временна разлика.

Към 31 декември 2015 г. не възникват разходи за данъци. След преобразуване на финансовия резултат съгласно ЗКПО дружеството реализира данъчна печалба в размер на 113 682.17 лв. Направено е приспадане на загуби от минали години с право на приспадане в пълния размер на положителния финансов резултат след преобразуване.

Към 31 декември 2014 г. не възникват разходи за данъци. След преобразуване на финансовия резултат съгласно ЗКПО дружеството реализира данъчна загуба в размер на 229 995.80 лв., за което е отразена данъчна временна разлика в размер на 22 999.58 лв. Загубата е с право на приспадане през следващите 5 години.

Към 31 декември 2013 г. не възникват разходи за данъци. След преобразуване на финансовия резултат съгласно ЗКПО дружеството реализира данъчна загуба в размер на 109 968.05 лв., за което е отразена данъчна временна разлика в размер на 10 996.81 лв. Загубата е с право на приспадане през следващите 5 години.

20. Оценяване по справедлива стойност

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, поради което някои от активите и пасивите на дружеството се оценяват и представят по справедлива стойност за целите на финансови отчетване. Оценките се извършват като се използват два подхода а именно:

- на повтаряща се база за категориите „финансови активи на разположение за продажба“, предоставените и получени заеми (независимо дали са банкови или от трети лица), търговски вземания, други вземания и задължения, вземания и задължения за финансов лизинг;

- на неповтаряща се база нефинансови активи като имоти, машини и оборудване.

Справедливата стойност е цената която би била получена при продажбата на даден актив или платена при прехвърлянето на пасива обичайна сделка между независими пазарни участници на датата на оценяване. Справедливата стойност е изходяща цена и се базира на предположението че операцията по продажбата ще се реализира на основен пазар за този активи или пасив или друг най-изгоден пазар, който може да бъде приравнен като основен.

Измерването на справедливата стойност на нефинансовите активи е базирано на предположението за най-ефективно възможно използване на актива което е изходната точка на оценъчната техника.

Дружеството прилага следните оценъчни техники:

- пазарния подход;
- приходния подход;
- разходния подход;

като най-често прилаганите техники са директни. Ползват се и подхода за пазарните аналози и дискутираните парични потоци за достоверно отчетване на приложената оценъчна техника към момента на оценяване.

Справедливата стойност на всички активи и пасиви, които се оценяват и/или оповестяват във финансовия отчет по справедлива стойност се категоризират в рамките на йерархията на справедливата стойност а именно:

- Ниво 1 – котиран (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;

- Ниво 2 – оценъчни техники при които се използват входящи данни които са различни от директно котиран цени но са пряко или косвено достъпни за наблюдение;

- Ниво 3 – оценъчни техники при които се използват входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми.

Дружеството използва и външни експерти за оценка на активите и пасивите за оценка по справедлива стойност на интервали, определени от ръководството на дружеството за съответната категория активи, като входящите данни и измервания са обект на обсъждане и координиране.

Финалните оценки на справедливата стойност подлежат на одобрение от ръководството на дружеството.

21. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на ръководството на дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на дружеството да продължи дейността си като действащо предприятие, така че да може да предоставя възвръщаемост на капитала на акционерите;

- да осигури добра рентабилност на акционерите, като определя адекватно цената на продуктите и услугите си, както и инвестиционните си проекти в съответствие с нивото на различните видове риск.

Дружеството управлява структурата на капитала и извършва необходимите корекции в нея в съответствие с промените в икономическата обстановка и характеристиките на риска на съответните активи. За да поддържа или коригира капиталовата структура, дружеството се придържа към общоприетите за отрасъла норми на съотношение нетен дълг към капитал. Нетният дълг се изчислява като общ дълг минус парите и паричните еквиваленти.

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено дружеството, са изброени по-долу.

✓ **Валутен риск**

По-голямата част от сделките на дружеството се осъществяват в български лева и евро, чийто курс е фиксиран към курса на лева.

✓ **Ценови риск**

С цел управление на ценовия риск, дружеството договаря наемните цени на пазарна основа като стремежа е да покрива направените разходи отделно от наемната цена.

Не се наблюдават отклонения в цените по Договори което предполага изложеността на пазарен риск е сведено до минимум.

✓ **Ликвиден риск**

Дружеството провежда консервативна политика по управление на ликвидността като внимателно следи плащанията по погасителните планове на дългосрочните финансови задължения, както и изходящите парични потоци, възникващи в хода на оперативната дейност. Потребностите от ликвидни средства се следят за различни времеви периоди – ежедневно и ежеседмично, както и на базата на 30-дневни прогнози, а в дългосрочен план – за периоди от 180 и 360 дни.

Стойностите на търговските задължения са равни на преносната стойност, посочена в Отчета за финансовото състояние.

21.1. Управление на финансов риск

Структура на финансовите активи и пасиви по категории :

	<i>Кредити и вземания BGN'000</i>	<i>Активи по справедлива стойност през печалби и загуби BGN'000</i>	<i>Активи на разположение и за продажба BGN'000</i>	<i>Общо BGN'000</i>
31.12.2016				
Финансови активи				
Вземания от клиенти и доставчици	24			24
Други вземания	229			229
Парични средства и еквиваленти	823			253
Общо	1076			1076

	<i>Пасиви по справедлива стойност през печалби и загуби</i>	<i>Други финансови пасиви BGN'000</i>	<i>Общо BGN'000</i>
Финансови пасиви			
Търговски и други задължения	1211		1211
Общо	1211		1211

	<i>Кредити и вземания BGN'000</i>	<i>Активи по справедлива стойност през печалби и загуби BGN'000</i>	<i>Активи на разположение и за продажба BGN'000</i>	<i>Общо BGN'000</i>
31.12.2015				
Финансови активи				
Вземания от клиенти и доставчици	42			42
Други вземания	2			2

Парични средства и еквиваленти	12	44
Общо	56	56

Пасиви по справедлива стойност през печалби и загуби   *Други финансови пасиви BGN'000*   *Общо BGN'000*

Финансови пасиви

Търговски и други задължения	691	691
Общо	691	691

Текущите пасиви превишават текущите активи със 135 хил. лв. като очакванията на ръководството са да бъде покрито от дейността през 2017 г. Ръководството на дружеството потвърждава очакванията си за продължаване на дейността в обозримо бъдеще.

Справедлива стойност на финансовите активи и пасиви по категории:

31.12.2016	<i>Ниво 1 – котиран (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;</i>	<i>Ниво 2 – оценъчни техники при които се използват входящи данни които са различни от директно котиран цени но са пряко или косвено достъпни за наблюдение</i>	<i>Ниво 3 – оценъчни техники, при които се използват входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми</i>
Финансови активи			
Вземания от клиенти и доставчици			24
Други вземания			229
Парични средства и еквиваленти	823		
Общо	823		253
Финансови пасиви			
Търговски и други задължения			1211
Общо			1211

31.12.2015	<i>Ниво 1 – котиран (некоригирани) пазарни цени на активен пазар за идентични активи или пасиви;</i>	<i>Ниво 2 – оценъчни техники при които се използват входящи данни които са различни от директно котиран цени но са пряко или косвено достъпни за наблюдение</i>	<i>Ниво 3 – оценъчни техники, при които се използват входящи данни в значителната си част са ненаблюдаеми</i>
Финансови активи			
Вземания от клиенти и доставчици			42
Други вземания			2
Парични средства и еквиваленти	12		
Общо	12		44
Финансови пасиви			
Търговски и други задължения			691
Общо			691

Дружеството няма практика да работи с деривативни инструменти.

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството е изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: риск на лихвено-обвързани парични потоци, пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск и ликвиден риск. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и постигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска в дружеството се осъществява текущо от оперативното ръководство на дружеството, съгласно политиката определена от съвета на директорите.

Съвета на директорите е приел основните принципи на общото управление на финансовия риск и за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на деривативни и недеривативни (основно) инструменти.

По-долу са описани различните видове рискове, на които е изложено дружеството при осъществяване на търговските му операции, както и възприетият подход при управлението на тези рискове.

Пазарен риск

а. Валутен риск

Дружеството не е изложено на значителен валутен риск, защото всички негови операции и сделки са деноминирани в български лева и/или евро, а последното е с фиксиран курс спрямо лева по закон.

б. Ценови риск

Дружеството не е изложено на ценови риск от негативни промени в цените на услугите, обект на неговите операции, защото съгласно договорните отношения с клиентите те са обект на периодичен анализ и обсъждане за преразглеждане и актуализиране спрямо промените на пазара и доколкото те са специфични и за определен кръг, преобладаващо свързани лица, при които има установени процедури за периодично актуализиране спрямо промените на пазара.

Кредитен риск

Основните финансови активи на дружеството са търговски и други краткосрочни вземания.

Кредитен риск е основно рискът, при който заемополучателите, клиентите и другите контрагенти на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските и кредитните вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

Дългосрочните и краткосрочни вземания са формирани основно от кредитни и търговски вземания. Вземанията се контролират от финансово-счетоводния отдел на дружеството, като се следват установената политика и процедурите, от Изпълнителните директори. Ежемесечно се прави преглед на вземанията и задълженията по матуриретни, като се извършва равнение и анализ. Текущо се прави преглед на размера на обезпеченията и съответствието на вземанията и задълженията за евентуалното им реструктуриране в условията на финансовата криза от 2009г.

Дружеството няма значителна концентрация на кредитен риск.

Паричните, включително разплащателни операции, са ограничени до банки с добра репутация и ликвидност.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

То провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, добра способност на финансиране на стопанската си дейност, включително чрез осигуряване и поддържане на адекватни кредитни ресурси и улеснения, постоянно контролно наблюдение на фактическите и прогнозни парични потоци по периоди напред и поддържане на равновесие между матуритетните граници на активите и пасивите на дружеството. Дружеството поддържа парични наличности необходими за текущи разплащания в рамките на предстоящия месец. Основните източници са приходите от наем.

Ликвидният риск в резултат на съотношението между текущи задължения и текущи вземания

31 декември 2016 г.	Безлихвени хил.лв.	С плаващ лихвен % хил.лв.	С фиксиран лихвен % хил.лв.	Общо хил.лв.
Финансови активи	1076			<u>1076</u>
Финансови пасиви	1211			<u>1211</u>
31 декември 2015 г.	Безлихвени хил.лв.	С плаващ лихвен % хил.лв.	С фиксиран лихвен % хил.лв.	Общо хил.лв.
Финансови активи	56			<u>56</u>
Финансови пасиви	691			<u>691</u>

е 12.54 %, представляващи превишение на текущите задължения над текущите активи, но в своята политика ръководството изцяло разбира този факт и ще предприеме всички мерки за намаляване размера на това съотношение. Очакванията на ръководството са, че през 2017 г. ще се подобри конюнктурата на пазара за недвижими имоти и наемните отношения.

Лихвен риск

Текущите задължения на дружеството са основно по търговски и други задължения които не носят лихвен риск.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция на финансовите активи и пасиви спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране.

21.2. Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост. Това съотношение се изчислява между нетния дългов капитал към общата сума на капитала. Нетният дългов капитал се определя като разлика между всички привлечени средства (краткосрочни и дългосрочни) така, както са посочени в отчета за финансовото състояние и паричните средства и парични еквиваленти. Общата сума на капитала е равна на собствения капитал и нетния дългов капитал.

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структурата на капитала:

	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Общо дългов капитал, т.ч.:	1279	714	490
Намален с паричните средства и парични еквиваленти	(823)	(12)	(13)
Нетен дългов капитал	456	702	477
Общо собствен капитал	1549	1364	1639
Общо капитал	2804	2078	2129
Съотношение на задлъжнялост	16, 26%	33.78%	22.40%

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, търгувани на активни пазари се базира на котирани цени към края на отчетния период. Котираните пазарни цени са текущите “бид-цени” (цена “купува”).

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към края на отчетния период. Котираните пазарни цени или котировки на дилъри за подобни инструменти са използват за дългосрочни дългове.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са повечето инвестициите в дъщерни и асоциирани (и в други дружества), за които няма пазар и обективни условия за определяне по достоверен начин на тяхната справедлива стойност, поради което те са представени по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени. Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

22. Условни задължения и ангажименти

Предоставени обезпечения на обща стойност 960 хил.лв.:

- Договорна ипотека на четвърти етаж от административна сграда, намираща се в гр. София, ул. Клокотница № 29 в полза на Инвестбанк АД във връзка с договор за банков кредит. Към 31.12.2012 г. банковия кредит е погасен изцяло, но все още липсва съгласие от банката за освобождаване на имота от тежести.

23. Застраховки

Направени са всички задължителни застраховки на използваните превозни средства в дружеството.

24. Събития след края на отчетния период

След датата на баланса не са възникнали събития по отношение на обектите, представени в годишния финансов отчет, които да изискват корекции или отделно оповестяване към 31.12.2016 г., освен оповестените в отчета. Към края на отчетния период дружеството има заведени съдебни дела. Ръководството счита, че не са налице условия за възникване на задължения.

25. Други оповестявания

В съответствие с подписания договор със СОП "Ажур ТДМ" ООД възнаграждението е в размер на 3 500 лв. без ДДС.

Настоящия финансов отчет на "Трансстрой Автоматика и Монтажи" АД е одобрен от Съвета на директорите на дружеството на 06.03.2017 г.

Изп. Директор: .....
(Ст. Стоянов)

Изп. Директор: .....
(П. Стоянов)

Съставител: .....
(С. Върбанова)

